

Aniela Piorunowa

"W kręgu Żeromskiego. Rozprawy i szkice historycznoliterackie", Henryk Markiewicz, Warszawa 1977 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 21/1 (67), 189

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ MARKIEWICZ Henryk: W kręgu Żeromskiego. Rozprawy i szkice historycznoliterackie. Warszawa 1977, PIW, ss. 248, zł 50,-

Na tom składa się trzynaście rozpraw i szkiców autorstwa badacza, którego głównym przedmiotem zainteresowania jest literatura polska drugiej połowy XIX i pierwszej połowy XX wieku, ogłaszanych w latach 1962-1976 (tylko jeden pochodzi z r. 1939) w czasopiśmie lub wydawnictwach zbiorowych - z których osiem ukazuje się po raz pierwszy w wydaniu książkowym. Część pierwsza obejmuje sześć tekstów poświęconych Żeromskiemu - są to przeważnie materiały z sesji rocznicowych poświęconych pisarzowi. Część druga - to sześć prac dotyczących problematyki pozytywistycznej i młodopolskiej oraz - siódma - " » Nocy i dni « Marii Dąbrowskiej na tle polskiej tradycji powieściowej".

BP/67/61

A.P.

/II/ MARTUSZEWSKA Anna: Poetyka polskiej powieści dojrzałego realizmu (1876-1895). Wrocław 1977, Oss., PAN. Kom. Nauk o Literaturze Polskiej. Rozprawy Literackie 18, ss. 239, zł 42,-

Autorka poddaje analizie polskie powieści współczesne powstałe w latach 1876-1895, pomijając utwory realizujące poetykę tendencyjną, naturalistyczną i modernistyczną. Podstawę analizy stanowią powieści Prusa, Orzeszkowej i Sienkiewicza oraz utwory pisarzy drugorzędnych. W swojej analizie autorka wychodzi od pojęcia narracji i narratora (rozdz. 1) jako podstawowych wyznaczników badanej poetyki. W dalszych rozdziałach zajmuje się czasem i przestrzenią, bohaterem, cechami kompozycji, co prowadzi do ogólnych wniosków na temat typu realizmu reprezentowanego przez ten zespół utworów. W ostatnim rozdziale rozważa problem czytelnika kreowanego przez omawiane powieści oraz zagadnienia kontaktu dzieła z tym "wirtualnym" odbiorcą.

BP/67/62

J.K.-H.